

دسمت عالی

خدا را شاکرم که شورا عالی توفیق پیدا کرد نسبت به جمع بندی
و تنظیم برنامه هر دولت دار کارکن کارشناسان و شورا عالی کارکن
اقلام نهید در آن راههای و تقویب کند تا پایه و منبیل فعالیت هر یک سال آینده
شورای باشد. این رقم حاصل نشد و نمی شد، مگر به همت و درکن
و همکاران عزیز شورا و اعضا محترم شورا عالی. از همت و کوشش
همه ران و اعضا شورا و روسر کارکن است تا دم در این راه زحمت تقبل
کردند و همسر و همراهمی کردند بسیارم. از خداوند توفیق در اجرا و تحقق
این اهداف را استدعا می کنم.

با تشکر
معاون فقهی
۱۳۹۶/۳/۲۸

شورای عالی کارشناسان رسمی دادگستری

برنامه ۴ ساله ۱۳۹۶-۱۴۰۰

اوصیایکم بتقوالله و نظم امرکم. حضرت علی (ع)
به شما سفارش می‌کنم که پروای خداوند داشته باشید و در نظم کار خود بکوشید.

پیش از ملاحظه اهداف و فعالیت‌ها، این نوشته را بخوانید

۱. در تمامی فعالیت‌های این برنامه، مصوبات کمیسیون‌ها برای اینکه جنبه اجرایی پیدا کنند باید به تصویب شورای عالی برسند و برای اجرا به مجریان ابلاغ شوند.
۲. برنامه‌هایی که اجرای آنها مستقیم و صریح به عهده کانون‌ها گذاشته شده است، از نظر برنامه‌ریزی و اجرا به عهده کانون‌ها هستند؛ اما گزارش اجرای فعالیت‌ها را، در زمان‌هایی که تعیین و ابلاغ خواهد شد، برای ستاد شورای عالی خواهند فرستاد. شایسته است رؤسای محترم هیئت مدیره‌های کانون‌ها، اعضای هیئت مدیره را، به نحو مقتضی، از کم و کیف اجرای برنامه آگاه سازند، ضمن اینکه اصولاً برنامه باید با مشارکت اعضای هیئت مدیره‌ها، گروه‌های تخصصی، و دیگر همکاران کانون‌ها به اجرا درآید. خود این جذب مشارکت و پیش بردن امور با مشارکت فعال همکاران، یکی از هدف‌های ضمنی و مهم برنامه است.
۳. مدیریت‌های ستاد شورای عالی عهده‌دار برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت‌هایی هستند که به عهده ایشان گذاشته شده است، و هر دو هفته یکبار گزارش پیشرفت کارهای خود را برای رئیس شورا خواهند فرستاد.
۴. در فعالیت‌هایی که همکاری مدیریت و کمیسیون یا کانون لازم تشخیص داده شده است، مرحله طراحی و کلاً پیش از اجرا به مسئولیت کمیسیون‌هاست (البته حضور مدیران شورا، حسب مورد، لازم و واجب است)، ولی اجرا، به عهده مدیریت‌ها یا کانون‌ها خواهد بود.
۵. آغاز اجرای فعالیت‌هایی که به عهده مدیریت‌های ستادی بنیاد گذاشته شده مؤکول به موافقت و صدور دستور اجرای رئیس شورای عالی است. رئیس شورای عالی، در محدوده اختیارات خود، اقدام خواهد کرد. اگر اعلام موافقت و صدور دستور اجرای مورد خاصی در محدوده اختیارات ایشان نگنجد، یا به هر علت دیگر ضرورت تشخیص دهند، تصویب آغاز اجرای هر دسته از این فعالیت‌ها را به کمیسیون ذی‌ربط یا به شورای عالی ارجاع خواهند کرد.
۶. در مورد فعالیت‌ها توجه بفرمایید که برخی از آنها تاریخ شروع و پایان مشخص دارند و، در زمان مشخص شده، اجرای آنها باید به پایان برسد، و البته از آنچه حاصل شده می‌توان دائماً بهره برد؛ ولی در مواردی انجام فعالیت‌ها زمان شروع دارد ولی هیچ‌گاه پایان نمی‌پذیرد و پیوسته در حال انجام خواهد بود.
۷. پاسخ‌گویی به پرسش‌ها و رفع ابهام‌ها و پی‌گیری اجرای بموقع فعالیت‌های این برنامه و دریافت گزارش‌های پیشرفت کار به عهده مدیریت آموزش، هماهنگی آزمون‌ها و پژوهش ستاد شورای عالی گذاشته شده است.
۸. رئیس شورای عالی کم و کیف پیشرفت اجرای برنامه را در جلسه‌های ماهانه شورای عالی به اعضای شورا گزارش خواهد کرد.

هدف‌ها

۱. صیانت از حقوق و صلاحیت‌های قانونی شورا و کانون‌ها و کارشناسان رسمی دادگستری، و ارتقای اعتبار و حقوق حرفه‌ای و جایگاه اجتماعی آنان.
۲. ارتقای کیفیت، صحت، و سرعت نظام‌های اجرایی.
۳. تکریم ارباب رجوع (اشخاص حقیقی و حقوقی).
۴. شفاف‌سازی نظام ارجاع کار به کارشناسان.
۵. اصلاح نظام مالی و رفاهی کارشناسان و همکاران دیگر.
۶. تقویت ارتباطات در سطح داخلی.
۷. ارتقای کیفیت و صحت نظامنامه‌ها، و ضوابط مربوطه به رشته‌ها و روش‌های کارشناسی.
۸. ارتقای دانش و بینش حرفه‌ای کارشناسان (پژوهش و آموزش).
۹. بازبینی و اصلاح نظام آزمون.
۱۰. تقویت ارتباطات بین‌المللی.
۱۱. تأمین صحت اجرا و ارتقای نتیجه‌بخشی فعالیت‌ها با برقراری و اعمال ضوابط پایش و ارزشیابی.

هدف ۱: صیانت از حقوق و صلاحیت های قانونی شورا و کانون ها و کارشناسان رسمی دادگستری، و ارتقای اعتبار و حقوق حرفه ای و جایگاه اجتماعی آنان.

فعالیت ها

۱. تعامل با قوه قضاییه به منظور فیصله دادن موضوع کارشناسان موضوع ماده ۱۸۷ برنامه سوم، و تشکیلات موازی دیگر موجود یا در شرف تشکیل.
۲. تمهید ساز و کارهای لازم به منظور ارتقای جایگاه کارشناسان و کانون ها در جامعه.
۳. ایجاد ساز و کار لازم به منظور تعامل با دستگاهها (محاکم دادگستری، سازمان های دولتی و عمومی و شرکت ها و مانند اینها، برای ارجاع عادلانه امور کارشناسی به کارشناسان و پرهیز از به کارگیری تعداد انگشت شمار از کارشناسان.
۴. آگاه کردن دستگاه های برخوردار از خدمات کارشناسان رسمی به تکلیف کسر ۰.۵٪ سهم کانون ها و پرداخت آن مبلغ به حساب کانون ها، بر اساس الزامات قانونی.
۵. تشکیل کمیته های هماهنگی میان مدیران دادگستری های استان ها و هیئت مدیره های کانون ها؛ با اجلاس های ادواری منظم؛ حداقل هر شش ماه یکبار.
۶. استفاده از ظرفیت های قانونی به منظور به کار نگرفتن "کارشناسان خبره" به جای کارشناسان رسمی از سوی دستگاه هایی که به کارشناسان ارجاع کار کارشناسی می کنند.
۷. تعامل با قضات و دادیاران و بازپرسان دادسراها در خصوص قوانین انتظامی کانون ها.
۸. تعامل با قضات، بانک ها، دستگاه های اجرایی، و ... به منظور روشن کردن علل و دلایل ترجیح انتخاب کارشناس بر اساس صلاحیت و حوزه فعالیت کارشناس.
۹. برگزاری جلسه های مشترک ادواری منظم میان کارشناسان و مراجع قضایی به منظور افزایش تفاهم.
۱۰. تعامل و هماهنگی با قضات دادگستری به منظور پرداخت حق الزحمه کارشناسان طبق تعرفه قانونی.
۱۱. بررسی و تهیه گزارش در خصوص نقاط قوت و ضعف قانون کانون کارشناسان رسمی دادگستری و آیین نامه اجرایی آن.
۱۲. بازبینی نظام انتظامی - قضایی حاکم بر عملکرد کارشناسان و تدوین نظام جدید، در صورت نیاز.

هدف ۲: ارتقای کیفیت، صحت، و سرعت نظام‌های اجرایی

فعالیت‌ها

۱. طراحی و یکپارچه‌سازی پورتال شورا و کانون‌های استان‌ها (طراحی و یکپارچه سازی سیستم اتوماسیون و مکاتبات اداری آنلاین شورای عالی و کانون‌های استان‌ها؛ طراحی و پیاده سازی سیستم ارجاع پرونده‌ها به شعب دادگاه‌ها و کانون‌ها، بایگانی پرونده‌ها، تعیین اعضای دادگاه‌ها، تعیین اوقات دادگاه‌ها و ثبت دادنامه‌ها در دادگاه‌های تجدیدنظر شورای عالی؛ طراحی و راه‌اندازی نظام کُدال به منظور ثبت گزارش‌های کارشناسی؛ پیش از هر اقدام دیگر کارشناسان، و به منظور تشکیل بانک اطلاعاتی گزارش‌های کارشناسی؛ تهیه آرشیو مکانیزه از اسناد مالی و اداری و فنی کانون‌ها و شورای عالی؛ تهیه آرشیو مکانیزه از پرونده‌های ماده ۱۳ و دادگاه‌های بدوی در کانون‌ها و دادگاه تجدیدنظر در شورای عالی. یکپارچه سازی سیستم‌های مکانیزه ماده ۱۳).
۲. تهیه دستورالعمل اجرایی و اداره کمیسیون ماده ۱۳.
۳. بازنگری فضای فیزیکی محل استقرار شورای عالی .
۴. بازنگری و اصلاح آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی شورای عالی و کانون‌ها .
۵. طراحی نمودار سازمانی شورای عالی و کانون‌ها و تدوین شرح وظایف باکس‌های اصلی.
۶. ایجاد ساختار لازم به منظور پاسخ‌گویی به پرسش‌ها و شبهات حقوقی در مورد قانون و آیین‌نامه اجرایی آن.
۷. تسویه حساب مالی شورای عالی و کانون‌ها.

هدف ۳: تکریم ارباب رجوع (اشخاص حقیقی و حقوقی)

فعالیت ها

۱. ارتقای فرهنگ تعامل و تفاهم در رفتار با اشخاص حقیقی و حقوقی در انجام وظایف.
۲. ایجاد واحدهای مشاوره‌ای و راهنمایی شاکیان در کانون‌ها، به منظور سامان بخشیدن به شکایت‌ها و سرعت بخشیدن در پاسخ‌گویی به ارباب رجوع.

هدف ۴ : شفاف سازی نظام ارجاع کار به کارشناسان

فعالیت

۱. طراحی و اجرای ساز و کار ارجاع عادلانه کار به کارشناسان از سوی کانون ها .

هدف ۵: اصلاح نظام مالی و رفاهی کارشناسان

فعالیت ها

۱. عادلانه کردن و اصلاح شیوه پرداخت حق عضویت، هزینه نقش تمبر، و مالیات.
۲. ایجاد شبکه بیمه اجتماعی و تکمیلی و مسئولیت حرفه ای برای کارشناسان و کارکنان.
۳. تعیین و تصویب تعرفه جدید دستمزد کارشناسان بر اساس قانون.
۴. تجلیل از کارشناسان برجسته در حوزه های دانش و پژوهش.
۵. فراهم آوردن تسهیلات لازم برای برخورداری کارشناسان و سایر همکاران کانون ها از امکانات رفاهی و هنری و فرهنگی و ورزشی.

هدف ۶: تقویت ارتباطات در سطح داخلی

فعالیت‌ها

۱. بهره‌گیری از امکانات فضای مجازی و طراحی ساز و کارهای لازم به منظور برقراری ارتباط منظم و سازمان یافته میان شورای عالی و اعضای هیئت‌های مدیره و رؤسای هیئت مدیره‌های کانون‌ها.
۲. برگزاری جلسه‌های مشترک میان شورای عالی و هیئت مدیره‌های استان‌ها.
۳. برگزاری همایش‌های علمی - فنی - مدیریتی با حضور اعضای شورای عالی، اعضای هیئت‌های مدیره کانون‌های سراسر کشور، و در صورت لزوم هیئت رئیسه‌های رشته‌ها.
۴. برگزاری جلسه‌های هماهنگی با حضور دادستان‌ها و بازرسان کانون‌ها.

هدف ۷: ارتقای کیفیت و صحت نظامنامه ها، و ضوابط مربوطه به رشته ها و روش های کارشناسی

فعالیتها

۱. بازنگری و اصلاح و روز آمد کردن نظامنامه ها، بخشنامه ها، و دستور العمل های دائمی کنونی.
۲. مطالعه و تدوین و پیشنهاد نظامنامه های جدید مورد نظر شورا، کانون ها، و کارشناسان.

هدف ۸: ارتقای دانش و بینش حرفه‌ای کارشناسان (پژوهش و آموزش)

فعالیت‌ها

۱. تهیه و تدوین برنامه‌های کلان آموزشی دوره کارآموزی و افزایش صلاحیت (حضور و از راه دور) که اجرای آنها به عهده کانون‌ها خواهد بود.
۲. طراحی و اداره بخش آموزش در پورتال شورای عالی.
۳. تدوین و انتشار الکترونیکی مجله کارشناس.
۴. ایجاد وحدت رویه و انضباط در داوری‌ها و گزارش نویسی‌های کارشناسان، از طریق تهیه و توزیع منابع و متون علمی و آموزشی، برگزاری دوره‌های آموزشی، برپایی پایگاه اطلاعاتی گزارش‌ها، و ...
۵. برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی-سمیناری، به صورت منطقه‌ای و سراسری برای ارکان کانون‌ها و کارشناسان به توسط شورای عالی.
۶. طراحی و اجرای طرح‌های مطالعاتی و پژوهشی کاربردی.
۷. معرفی کتاب‌ها و دیگر آثار کارشناسان، و سایر منابع تخصصی معتبر در پورتال شورای عالی.
۸. اطلاع رسانی روزانه به کارشناسان در خصوص خبرهای تخصصی و خبرهای مهم ملی و جهانی از طریق پورتال شورا.
۹. حمایت مالی از چاپ و نشر کتاب‌های کارشناسان.
۱۰. تدوین و انتشار کتاب‌های علمی و فنی در زمینه‌های ذیربط.
۱۱. حمایت مالی از پایان نامه‌های دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری مرتبط مستقیم با رشته‌های کارشناسی رسمی دادگستری، در صورتی که نیاز به پژوهش، پیش از شروع پژوهش مورد تأیید شورای عالی قرار گیرد.
۱۲. بهره‌گیری از خدمات و امکانات آموزشی مراکز دانشگاهی و دیگر سازمان‌های آموزشی معتبر (مانند سازمان مدیریت صنعتی).
۱۳. شناسایی دلایل شکایت‌ها و محکومیت‌های کارشناسان در دادگاه‌های انتظامی هر استان، و برنامه‌ریزی آموزشی با هدف برطرف کردن آنها.

هدف ۹: بازبینی و اصلاح نظام آزمون

فعالیت‌ها

۱. مشخص و تعیین کردن وظایف و مسئولیت‌های مدیریت برگزاری آزمون.
۲. تعیین حدنصاب لازم برای آزمون کتبی، مصاحبه، و جمع نمرات، قبل از اعلام نتایج آزمون.
۳. به‌روز کردن شرایط پذیرش رشته‌های کارشناسی توسط کمیسیون تخصصی هر رشته.
۴. تهیه نظامنامه مصاحبه‌های حضوری.
۵. بازنگری و به‌روز کردن شیوه طراحی سؤال‌ها، استانداردهای سؤال‌ها، و انتخاب طراحان سؤال‌ها از میان افراد دارای صلاحیت علمی که با شیوه آزمون استاندارد نیز آشنایی کافی و کامل داشته باشند.

هدف ۱۰: تقویت ارتباطات بین المللی

فعالیت‌ها

۱. طراحی ساز و کار برقراری ارتباط علمی و فنی میان شورا با مراجع بین المللی ذی ربط.
۲. حضور فعال در مجامع تخصصی بین المللی، به منظور مبادله اطلاعات تخصصی و فنی و بهره‌گیری علمی، و دستیابی به دانش جهانی.
۳. گردآوری اطلاعات و تهیه و انتشار فهرست نام و نشان و مشخصات حرفه‌ای کارشناسانی که توانایی کار در سطح بین‌المللی دارند.

هدف ۱۱: تأمین صحت اجرا و ارتقای نتیجه بخشی فعالیتها با برقراری و اعمال ضوابط پایش و ارزشیابی

فعالیتها

۱. طراحی و اجرای نظام پایش و ارزشیابی برنامه چهارساله شورا.
۲. طراحی و اجرای نظام پایش و ارزشیابی عملکرد کانونها.
۳. انتشار گزارش ارزشیابی عملکرد سالانه (در پایان آبانماه هر سال).
۴. طراحی و اجرای نظام پایش و ارزشیابی عملکرد کارشناسان.
۵. بازبینی و تجدیدنظر در برنامه چهارساله بعد از ارائه گزارش و کسب نظرات شورا.